

Ehdotus neuvoston asetukseksi yhteisöpatentista

(2000/C 337 E/45)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2000) 412 lopull. — 2000/0177(CNS)

(Komission esittämä 1 päivänä elokuuta 2000)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

tentit ja eurooppapatentit ovat edelleen tarpeellisia yrityksille, jotka eivät halua keksinnöilleen yhteisön laajuista suojaa; näin ollen tämä asetus ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen myöntää kansallisia patenteja.

- (5) Edullisen yhteisöpatentin saavuttamiseksi on syytä suosia sellaista patenttia, joka on voimassa koko yhteisön alueella sillä kielellä, jolla se on Münchenin yleissopimuksen nojalla myönnetty.
- (6) On tarpeen ehkäistä tarvittaessa yhteisöpatentilla saavutetun yksinoikeuden kielteiset vaikutukset pakkolupajärjestelmän avulla. Komissiolle olisi näin ollen annettava toimivaltuudet päättää asiasta. Komission päätöksiin voi hakea muutosta Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta perustamissopimuksen 230 artiklan nojalla.
- (7) Oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä kaikki yhteisöpatentin tiettyjä näkökohtia koskevat kanteet olisi käsiteltävä samassa tuomioistuimessa ja tämän tuomioistuimen päätökset olisi pantava täytäntöön koko yhteisön alueella; tämän vuoksi yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimelle on tarpeen myöntää yksinomainen toimivalta tiettyjä yhteisöpatenttia koskevia kanteita ja vaatimuksia varten ja erityisesti patentin loukkausta ja pätevyyttä koskevia kanteita varten. On myös varmistettava, että tämän tuomioistuimen ensimmäisen asteen jaoston päätöksiin voi hakea muutosta mainitun tuomioistuimen muutoksenhakujaostolta.
- (8) Tuomioistuimen, joka ratkaisee patentin loukkausta ja pätevyyttä koskevia asioita, olisi voitava antaa myös seuraamuksia ja aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevia päätöksiä yhteisten sääntöjen perusteella. Nämä toimivaltuudet eivät rajoita toimivaltuuksia, jotka koskevat sellaisten rikosoikeudellista vastuuta ja vilpillistä kilpailua koskevien sääntöjen soveltamista, jotka voivat sisältyä jäsenvaltioiden lainsäädäntöön.
- (9) Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen menettelysäännöt määritetään kyseisen tuomioistuimen perussäännössä ja työjärjestyksessä.
- (10) Perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti ehdotetun toimen tavoitteet, erityisesti yhtenäisen, koko yhteisössä vaikuttavan oikeuden luominen, voi saavuttaa ainoastaan yhteisö. Tässä asetuksessa rajoitetaan vähimpään näiden tavoitteiden saavuttamiseksi eikä ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä tässä tarkoituksessa.
- (1) Yhteisön toiminta käsittää sisämarkkinat, joilla tavaroiden vapaan liikkumisen esteet poistetaan, sekä sellaisen järjestelmän luomisen, jolla varmistetaan, ettei kilpailu sisämarkkinoilla vääristy. Sellaisten oikeudellisten edellytysten perustaminen, joiden avulla yritykset voivat mukauttaa tuotteidensa tuotanto- ja jakelutoiminnan yhteisön mittasuhteisiin, edistää näiden tavoitteiden saavuttamista; patentti, joka tarjoaa yhtenäisen suojan ja koko yhteisön alueella samat vaikutukset, on yhtenä oikeudellisista välineistä, joita yrityksillä olisi oltava tässä tarkoituksessa, erityisen sopiva.
- (2) Eurooppapatenttien myöntämisestä 5 päivänä lokakuuta 1973 tehdyllä Münchenin yleissopimuksella, jäljempänä "Münchenin yleissopimus", perustettiin Euroopan patenttivirasto, jäljempänä "virasto", joka vastaa eurooppapatenttien myöntämisestä. Yhteisöpatentin myöntämisessä ja hallinnoinnissa olisi nojaututtava mainitun viraston asiantuntemukseen.
- (3) Yhteisön liittyminen Münchenin yleissopimukseen tarjoaa yhteisölle mahdollisuuden liittyä yleissopimuksen mukaiseen järjestelmään alueena, jota varten voidaan myöntää yhtenäinen patentti. Yhteisö voi näin ollen tässä asetuksessa pitäytyä luomaan myönnettyyn yhteisöpatenttiin sovellettavan lainsäädännön.
- (4) Yhteisöpatenttiin sovellettava yhteisön patenttioikeus ei saisi syrjäyttää jäsenvaltioiden patenttisäädöksiä eikä Münchenin yleissopimuksen mukaisia eurooppapatenttia koskevia määräyksiä. Tästä syystä ei olisi perusteltua velvoittaa yrityksiä tekemään patenttihakemuksensa yhteisöpatentteja koskevinä hakemuksina, koska kansalliset pa-

(11) Koska tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet ovat menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ 2 artiklassa tarkoitettuja laajakantoisia toimenpiteitä, on tarpeen valvoa, että näistä toimenpiteistä säädetään mainitun päätöksen 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä noudattaen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Yhteisön patenttioikeus

Tällä asetuksella otetaan käyttöön keksinnöille myönnettyjä patenteja sääntelevä yhteisön oikeus. Sitä sovelletaan kaikkiin patentteihin, jotka Euroopan patenttivirasto, jäljempänä "virasto", myöntää 5 päivänä lokakuuta 1973 tehdyn Euroopan patenttisopimuksen, jäljempänä "Münchenin yleissopimus", mukaisesti koko yhteisön alueelle.

Tällaista patenttia on pidettävä tämän asetuksen mukaisena yhteisöpatenttina.

2 artikla

Yhteisöpatentti

1. Yhteisöpatentti on luonteeltaan yhtenäinen. Sen vaikutukset ovat samat koko yhteisön alueella: se voidaan myöntää, siirtää, mitätöidä tai se voi raueta ainoastaan koko yhteisön alueella.

2. Yhteisöpatentti on luonteeltaan riippumaton. Yhteisöpatenttiin sovelletaan ainoastaan tämän asetuksen säännöksiä sekä yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita. Tämän asetuksen säännökset eivät kuitenkaan rajoita rikosoikeudellisesta vastuusta ja vilpillisestä kilpailusta annettujen jäsenvaltioiden lakien soveltamista.

3. Jollei asiasta toisin säädetä, tässä asetuksessa käytetyillä termeillä on sama merkitys kuin Münchenin yleissopimuksessa käytetyillä vastaavilla termeillä.

4. Tässä asetuksessa "yhteisöpatenttia koskevalla hakemuksella" tarkoitetaan eurooppapatenttia koskevaa hakemusta, jossa nimetään koko yhteisön alue.

3 artikla

Soveltaminen merialueisiin ja merenalaisiin alueisiin sekä avaruuteen

1. Tätä asetusta sovelletaan myös sellaisen jäsenvaltion alueen viereisiin merialueisiin ja merenalaisiin alueisiin, joihin tällä

jäsenvaltiolla on kansainvälisen oikeuden mukaisesti määräämisoikeutta tai lainkäyttövaltaa.

2. Tätä asetusta sovelletaan keksintöihin, jotka toteutetaan tai joita käytetään ilmakehän ulkopuolella, taivaankappaleet mukaan lukien, ja avaruusesineissä tai niiden pinnalla, jotka on asetettu kansainvälisen oikeuden mukaisesti yhden tai useamman jäsenvaltion lainkäyttövallan tai valvonnan alaisuuteen.

II LUKU

PATENTTIOIKEUS

1 JAKSO

OIKEUS PATENTTIIN

4 artikla

Oikeus yhteisöpatenttiin

1. Yhteisöpatentti kuuluu keksijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt.

2. Jos keksijä on työntekijä, määräytyy oikeus yhteisöpatenttiin sen valtion lain mukaan, jossa työntekijä pääasiallisesti työskentelee; jos valtiota, jossa työntekijä pääasiallisesti työskentelee, ei voida määritellä, sovelletaan sen valtion lakia, jossa työnantajalla on se toimipaikka, jonka palveluksessa työntekijä on.

3. Jos kaksi henkilöä tai useampi henkilö on tehnyt keksinnön toisistaan riippumatta, oikeus yhteisöpatenttiin kuuluu henkilölle, joka on ensimmäisenä hakenut patenttia ja jonka patentin hakemispäivä tai mahdollinen etuoikeuspäivä on aikaisin. Tätä säännöstä sovelletaan ainoastaan, jos ensimmäinen yhteisöpatenttia koskeva hakemus on julkaistu.

5 artikla

Vaatus, joka koskee oikeutta yhteisöpatenttiin

1. Jos yhteisöpatentti on myönnetty sellaiselle henkilölle, joka 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan ei ole suojaan oikeutettu, voi henkilö, jolla kyseisen artiklan mukaisesti on oikeus patenttiin, tehdä patentinhaltijana patentin siirtämistä koskevan vaatimuksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden oikeuksien soveltamista tai muihin toimiin ryhtymistä.

2. Kun henkilöllä on oikeus ainoastaan osaan yhteisöpatentista, hän voi tehdä yhteishaltijana 1 kohdan mukaisen patentin siirtämistä koskevan vaatimuksen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia on vaadittava kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin yhteisöpatentin myöntämistä koskeva ilmoitus on julkaistu 57 artiklassa tarkoitettussa yhteisöpatenttilehdessä. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos patentinhaltija on tiennyt patentin myöntämistä saantihetkellä, ettei ole oikeutettu patenttiin.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

4. Vaatimuksen tekeminen merkitään 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin. Rekisteriin merkitään myös vaatimusta koskevat voimaan tulleet päätökset tai vaatimuksesta luopuminen.

6 artikla

Yhteisöpatentin haltijan muuttumisen vaikutukset

1. Kun 5 artiklassa tarkoitettu vaatimus johtaa yhteisöpatentin haltijan vaihdokseen, käyttöluvut ja muut oikeudet raukeavat, kun suojaan oikeutettu henkilö merkitään 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin.

2. Jos ennen tuomioistuinmenettelyn aloittamisenrekisteröintiä

a) patentinhaltija on hyödyntänyt keksintöä yhteisön alueella tai tehnyt tosiasiallisia ja vakavia valmisteluja hyödyntääseen sitä

tai

b) käyttöoikeuden haltija on saanut käyttöluvan ja hyödyntänyt keksintöä yhteisön alueella tai tehnyt tosiasiallisia ja vakavia valmisteluja tässä tarkoituksessa,

tämä voi jatkaa hyödyntämistä sillä edellytyksellä, että hakee uudelta yhteisöpatenttirekisteriin merkityltä haltijalta käyttöluvan, joka ei ole yksinomainen. Tämä hakemus on tehtävä täytäntöönpanoasetuksessa määritellyn ajan kuluessa. Käyttölupa on myönnettävä kohtuulliseksi ajaksi ja kohtuullisin ehdoin.

3. Edellä 2 kohtaa ei sovelleta, jos patentin tai käyttöluvan haltija on toiminut vilpillisessä mielessä ryhtyessään hyödyntämään keksintöä tai tekemään valmisteluja tässä tarkoituksessa.

2 JAKSO

YHTEISÖPATENTIN JA SITÄ KOSKEVAN HAKEMUKSEN VAIKUTUKSET

7 artikla

Keksinnön suoraa hyödyntämistä koskeva kielto

Yhteisöpatentti antaa oikeuden kieltää kolmansia ilman patentin haltijan suostumusta:

a) valmistaa, tarjota, saattaa markkinoille, käyttää taikka tuoda maahan tai pitää hallussaan edellä mainittuihin tarkoituksiin patentin kohteena olevaa tuotetta,

b) käyttää patentin kohteena olevaa menetelmää tai, kun kolmas on tietoinen tai kun olosuhteista käy selvästi ilmi, että

menetelmän käyttö on kielletty ilman patentinhaltijan suostumusta, tarjota sitä käyttöön jäsenvaltioiden alueella.

c) tarjota, saattaa markkinoille, käyttää taikka tuoda maahan tai pitää hallussaan edellä mainittuihin tarkoituksiin patentoidulla menetelmällä saatua tuotetta.

8 artikla

Keksinnön välillistä hyödyntämistä koskeva kielto

1. Yhteisöpatentti antaa 7 artiklan mukaisen oikeuden lisäksi myös oikeuden kieltää kolmansia ilman patentin haltijan suostumusta toimittamasta tai tarjoamasta toimitettavaksi jäsenvaltioiden alueella muulle kuin patentoidun keksinnön hyödyntämiseen tällä alueella oikeutetulle henkilölle tämän keksinnön johonkin olennaiseen osaan liittyviä hyödyntämiskeinoja, kun kolmas tietää tai kun tilanteesta selvästi käy ilmi, että keinot soveltuvat ja ne on tarkoitettu keksinnön hyödyntämiseen.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta silloin, kun hyödyntämiskeinot ovat tuotteita, joita on yleisesti kaupan, lukuun ottamatta tilannetta, jossa kolmas yllyttää henkilöä, jolle toimitus on osoitettu, toteuttamaan edellä 7 artiklassa kiellettyjä toimia.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuina keksinnön hyödyntämiseen oikeutettuina henkilöinä ei pidetä sellaisia henkilöitä, jotka toteuttavat 9 artiklan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja toimia.

9 artikla

Yhteisöpatentin vaikutusten rajoitukset

Yhteisöpatentin antamat oikeudet eivät käsitä:

a) yksityisissä puitteissa ja; muissa kuin kaupallisissa tarkoituksissa toteutettuja toimia;

b) kokeellisia toimia, jotka koskevat patentoidun keksinnön kohdetta;

c) lääkkeiden valmistamista apteekissa yksittäistapauksissa lääkemääräyksen perusteella ja näin valmistettuja lääkkeitä koskevia toimia;

d) patentoidun keksinnön kohteen käyttämistä muiden valtioiden kuin jäsenvaltioiden aluksissa, alusten rungossa, koneistossa, varusteissa, laitteissa ja muissa tarvikkeissa, silloin kun tällainen alus saapuu väliaikaisesti tai vahingossa jäsenvaltioiden aluevesille, sillä edellytyksellä, että mainittua kohdetta käytetään yksinomaan aluksen tarpeisiin;

e) patentoidun keksinnön kohteen käyttämistä ilmassa tai maalla kulkevien liikennevälineiden moottoreiden tai muiden valtioiden kuin jäsenvaltioiden muiden liikennevälineiden moottoreiden tai niiden osien rakentamisessa tai toiminnassa, silloin kun tällainen liikenneväline saapuu väliaikaisesti tai vahingossa jäsenvaltioiden alueelle;

- f) kansainvälisestä siviili-ilmailusta 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn yleissopimuksen 27 artiklan mukaisia toimia, silloin kun nämä toimet koskevat muun kuin jäsenvaltion ilma-aluksia.

10 artikla

Yhteisöpatenttiin kuuluvien oikeuksien sammuminen yhteisössä

Yhteisöpatenttiin kuuluvat oikeudet eivät kata toimia, jotka koskevat tämän patentin käsittämää tuotetta ja jotka toteutetaan jäsenvaltioiden alueella sen jälkeen kun patentinhaltija on laskenut tuotteen yhteisön markkinoille tai näin on tehty hänen suostumuksellaan, jollei ole olemassa oikeutettuja perusteluja sille, että patentinhaltija vastustaa tuotteen myöhempää markkinoille laskemista.

11 artikla

Yhteisöpatenttia koskevan hakemuksen julkaisemisen jälkeen syntyneet oikeudet

1. Tilanteen mukaan vahvistettavaa kohtuullista korvausta voidaan vaatia sellaiselta kolmannelta, joka on yhteisöpatenttia koskevan hakemuksen julkaisemispäivän ja yhteisöpatentin myöntämistä koskevan ilmoituksen julkaisemispäivän välisenä aikana hyödyntänyt keksintöä tavalla, joka kiellettäisiin yhteisöpatentilla tämän ajanjakson jälkeen.

2. Kohtuullinen korvaus lankeaa maksettavaksi ainoastaan, jos kantaja on joko toimittanut keksintöä hyödyntäneelle henkilölle tai tallettanut virastoon sellaisen käännöksen vaatimuksesta, jonka virasto on saattanut yleisön saataville, sen jäsenvaltion virallisella kielellä, jossa keksintöä hyödyntäneellä henkilöllä on kotipaikka, tai jos jäsenvaltiossa on useampia virallisia kieliä, käännös on toimitettu sillä kielellä, jonka keksintöä hyödyntänyt henkilö on hyväksynyt tai nimennyt, sillä edellytyksellä, että kiistanalainen hyödyntäminen ei loukkaa patenttihakemusta alkuperäisen hakemuksen eikä sen käännöksen mukaisesti. Jos keksintöä hyödyntänyt henkilö kuitenkin ymmärtää yhteisöpatenttia koskevan hakemuksen sillä kielellä, jolla se pidetään yleisön saatavana, kohtuullinen korvaus lankeaa maksettavaksi ilman käännöksen toimittamista.

3. Kohtuullista korvausta määritettäessä otetaan huomioon keksintöä hyödyntäneen henkilön toimiminen vilpittömässä mielessä.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun virallisen kielen on oltava yhteisön virallinen kieli.

12 artikla

Keksinnön aiempaan käyttöön perustuva oikeus

1. Yhteisöpatenttia ei voida evätä henkilöltä, joka on vilpittömässä mielessä käyttänyt keksintöä yrityksensä tarpeisiin yhteisössä alueella tai tehnyt tosiasiallisia ja vakavia valmisteluja

käyttääkseen keksintöä ennen patentin myöntämisen perusteena olleen hakemuksen tai etuoikeutta koskevan vaatimuksen tekemispäivää, jäljempänä "aiempi käyttäjä"; aiemmalla käytöllä on oikeus jatkaa kyseistä käyttöä yrityksensä tarpeisiin tai käyttää keksintöä siten, kuin hän on valmisteluissaan suunnitellut.

2. Aiemman käyttäjän oikeus voidaan luovuttaa perinnönjättäjän eläessä tai siirtää kuolemantapauksessa ainoastaan aiemman käyttäjän yrityksen mukana tai yrityksen sen osan mukana, jossa käyttö tai valmistelut käytön varalle on tehty.

13 artikla

Menetelmäpatentit: todistustaakka

1. Jos yhteisöpatentti on myönnetty menetelmälle uuden tuotteen valmistamiseksi, pidetään ilman patentinhaltijan suostumusta valmistettua samanlaista tuotetta patentoidulla menetelmällä valmistettuna, kunnes toisin todistetaan.

2. Vastanäyttöä esitettäessä otetaan huomioon vastaajan oikeutettu etu hänen valmistus- ja liikesalaisuuksiensa suojelemiseksi.

3 JAKSO

YHTEISÖPATENTTI OMISTUKSEN KOHTEENA

14 artikla

Yhteisöpatentin rinnastaminen kansalliseen patenttiin

1. Jos 15–24 artiklan säännöksistä ei muuta johdu, yhteisöpatentti omistuksen kohteena rinnastetaan kokonaan ja koko yhteisön alueella sen jäsenvaltion kansalliseen patenttiin, jonka alueella 56 artiklassa tarkoitetun yhteisöpatenttirekisterin tietojen mukaan

a) patentin hakijalla on kotipaikka yhteisöpatentin hakemispäivänä

b) tai, jos edellä mainittuja ei ole, patentinhakija on sijoittautunut tuona päivämääränä

c) tai, jos edellä mainittuja ei ole, patentinhakijan ensimmäisellä asiamiehellä, joka on merkitty yhteisöpatenttirekisteriin, on ammatilliset siteet rekisteröintipäivänä.

Muissa tapauksissa kyseinen jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jossa Euroopan patenttijärjestöllä on kotipaikka.

2. Jos yhteisöpatenttirekisteriin on merkitty useampi kuin yksi henkilö yhteishakijana, 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan ensimmäiseksi merkittyyn henkilöön. Jos tämä ei ole mahdollista, 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan seuraaviin yhteishakijoihin merkitsemisjärjestyksessä. Kun 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta kehenkään yhteishakijoista, sovelletaan 1 kohdan toista alakohtaa.

3. Patenttioikeuden voimaantulo ei voi olla sidoksissa mahdolliseen merkitsemiseen kansalliseen patenttirekisteriin.

15 artikla

Luovuttaminen

1. Yrityksen omistama yhteisöpatentti voidaan luovuttaa yrityksen luovuttamisesta erillään.

2. Yrityksen luovuttaminen kokonaan sisältää yhteisöpatenttia koskevien oikeuksien luovuttamisen, jollei ole olemassa luovuttamiseen sovellettavan lainsäädännön mukaista vastakkaista sopimusta tai jollei olosuhteista selvästi käy muuta ilmi. Tätä säännöstä sovelletaan yrityksen luovuttamiseen sopimusveloitteen perusteella.

3. Yhteisöpatentin luovutus on tehtävä kirjallisesti ja siihen vaaditaan sopimuspuolten allekirjoitukset, jollei luovutus johdu oikeuden päätöksestä; jos näin ei tehdä, luovutus on mitätön.

4. Jollei 6 artiklan 1 kohdasta muuta johdu, luovuttaminen ei vaikuta kolmansien osapuolten ennen siirtämissäpäivää saamiin oikeuksiin.

5. Luovuttamisella on oikeusvaikutusta kolmansiin vasta sen jälkeen kun luovutus on merkitty 59 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoasetuksen mukaisten asiakirjojen tarkastuksen perusteella 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin. Luovuttamisella on kuitenkin ennen rekisteröintiä oikeusvaikutusta kolmansiin, jotka ovat saaneet oikeuden siirtämissäpäivän jälkeen, mutta jotka tiesivät siirtämisestä oikeuksien saamisen ajankohtana.

16 artikla

Esineoikeudet

1. Yhteisöpatentti voidaan yrityksestä erillään pantata tai se voi olla muun esineoikeuden kohteena.

2. Yhden sopimuspuolen sitä vaatiessa oikeudet voidaan merkitä 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin ja ne voidaan julkaista 57 artiklassa tarkoitettussa yhteisöpatenttilehdessä.

17 artikla

Pakkotäytäntöönpano

1. Yhteisöpatenttiin voidaan soveltaa pakkotäytäntöönpanotoimia.

2. Yhden sopimuspuolen sitä vaatiessa pakkotäytäntöönpano voidaan merkitä 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin ja julkaista 57 artiklassa tarkoitettussa yhteisöpatenttilehdessä.

18 artikla

Konkurssimenettely ja vastaavat menettelyt

1. Yhteisöpatentti voidaan sisällyttää konkurssimenettelyyn tai vastaavaan menettelyyn ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, johon velallisella on pääasialliset liittymät.

2. Jos kyseessä on yhteisöpatentin yhteisomistus, 1 kohtaa sovelletaan siihen osaan, jonka asianomainen henkilö omistaa.

3. Jos yhteisöpatentti sisällytetään konkurssimenettelyyn tai vastaavaan menettelyyn, tätä koskeva merkintä tehdään 56 artiklassa tarkoitettuun yhteisöpatenttirekisteriin ja julkaistaan 57 artiklassa tarkoitettussa yhteisöpatenttilehdessä kansallisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

19 artikla

Sopimukseen perustuvat käyttöluvut

1. Yhteisöpatenttiin voidaan antaa käyttölupa, joka koskee sitä kokonaan tai sen osaa ja koko yhteisön aluetta tai sen osaa. Kyseessä voi olla yksinoikeuskäyttölupa tai rajoittamaton käyttölupa.

2. Yhteisöpatentin haltija voi vedota yhteisöpatentin patenttisojaan sellaista käyttöluvan haltijaa vastaan, joka rikkoo käyttölupasopimusta.

3. Edellä 15 artiklan 4 ja 5 kohtaa sovelletaan yhteisöpatenttia koskevan käyttöluvan luovuttamiseen tai siirtoon.

20 artikla

Käyttölupavalmius

1. Yhteisöpatentin haltija voi toimittaa virastolle kirjallisen ilmoituksen, jonka mukaan hän on valmis antamaan kaikille asiasta kiinnostuneille luvan käyttää keksintöä käyttöluvan haltijana asianmukaista korvausta vastaan. Tässä tapauksessa yhteisöpatentin voimassaolon jatkamisesta perittäviä vuosimaksuja alennetaan ilmoituksen vastaanottopäivästä alkaen; alennuksen määrä vahvistetaan 60 artiklassa tarkoitettussa maksuja koskevassa asetuksessa. Kun 5 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet johtavat yhteisöpatentin haltijan vaihdokseen, ilmoitusta pidetään peruutettuna siitä päivästä, jona suojaan oikeutetun henkilön nimi merkitään yhteisöpatenttirekisteriin.

2. Ilmoitus on mahdollista peruuttaa milloin tahansa virastolle osoitettavalla kirjallisella ilmoituksella sikäli kuin patentinhaltijalle ei ole vielä ilmoitettu aikomuksesta käyttää keksintöä. Peruutus tulee voimaan, kun virasto on vastaanottanut mainitun ilmoituksen. Vuosimaksun alennus on maksettava kuukauden kuluessa peruutuksesta; 25 artiklan 2 kohtaa sovelletaan ottaen huomioon, että kuuden kuukauden määräaika alkaa edellä mainitun määräajan päättymisestä.

3. Ilmoitusta ei voi tehdä, jos yksinoikeuskäyttölupa on merkitty yhteisöpatenttirekisteriin tai jos kyseistä merkitsemistä koskeva hakemus on jätetty virastoon.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen perusteella kuka tahansa henkilö on oikeutettu käyttämään keksintöä käyttölupan haltijana 59 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti. Tämän artiklan edellytysten mukaisesti saatu käyttölupa rinnastetaan tässä asetuksessa sopimukseen perustuvaan käyttölupa.

5. Yhden sopimuspuolen kirjallisen pyynnön perusteella komissio vahvistaa 1 kohdassa tarkoitetun korvauksen asianmukaisen määrän tai muuttaa sitä silloin, kun käy ilmi, että korvauksen määrä on ilmeisen kohtuuton.

6. Yhteisöpatenttirekisteri ei voi ottaa vastaan yksinoikeuskäyttölupan merkitsemispyyntöä, jos 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehty, ellei kyseistä ilmoitusta ole peruutettu tai ellei sitä pidetä peruutettuna.

7. Jäsenvaltiot eivät voi myöntää käyttölupavalmiuteen perustuvia käyttölupia yhteisöpatenttiin.

21 artikla

Pakkolupien myöntäminen

1. Jos yhteisöpatenttia ei hyödynnetä tai sitä hyödynnetään puutteellisesti, komissio voi myöntää tästä syystä pakkolupan kenelle tahansa henkilölle pyynnöstä, kun neljä vuotta on kulunut patenttihakemuksen tekemisestä ja kolme vuotta patentin myöntämisestä, eikä patentinhaltija ole hyödyntänyt patenttia yhteisössä kohtuullisin ehdoin tai ole tehnyt tosiasiallisia ja vakavia valmisteluja hyödyntääkseen sitä, jollei patentin hyödyntämättä jättämiseen ole hyväksyttävää syytä. Määritettäessä tilannetta, jossa yhteisöpatenttia ei hyödynnetä tai sitä hyödynnetään puutteellisesti, ei tehdä eroa tuotujen tuotteiden ja yhteisön alkuperää olevien tuotteiden välillä.

2. Komissio voi myöntää sellaiselle yhteisöpatentin tai kansallisen patentin haltijalle tai kasvinjalostajan oikeuden haltijalle, joka ei voi hyödyntää patenttiaan (jälkimmäistä patenttia) tai kansallista tai yhteisön laajuista kasvinjalostajan oikeuttaan loukkaamatta yhteisöpatenttia (ensimmäistä patenttia), pyynnöstä ensimmäistä patenttia koskevan pakkolupan sillä edellytyksellä, että jälkimmäisen patentin mukainen keksintö tai kasvinjalostajan oikeus käsittää tärkeän teknisen edistysaskeleen, jolla on huomattava taloudellinen merkitys, ensimmäisen pa-

tentin mukaiseen keksintöön nähden. Komissio voi toteuttaa kaikki aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet sen tarkistamiseksi, että kyseiset vaatimukset täyttyvät. Siinä tapauksessa, että pakkolupa on annettu riippuvuussuhteessa olevan patenttioikeuden tai kasvinjalostajan oikeuden haltijalle, ensimmäisen patentin haltijalla on oikeus saada vastavuoroinen lupa, jotta tämä voi kohtuullisin ehdoin käyttää patentoitua keksintöä tai suojattua kasvinjalostajan oikeutta.

3. Komissio voi antaa luvan yhteisöpatentin hyödyntämiseen kriisitilanteissa tai äärimmäisen kiireellisissä tilanteissa tai sellaisissa tilanteissa, joissa oikeudenkäynti- tai hallintomenettelyssä kilpailunvastaiseksi todettua menettelytapaa on korjattava.

4. Puolijohdeteknologian osalta hyödyntäminen on mahdollista ainoastaan 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa.

5. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu käyttölupa tai oikeus hyödyntämiseen voidaan myöntää ainoastaan, jos käyttäjäehdokas on yrittänyt saada patentinhaltijalta valtuudet patentin käyttämiseen kohtuullisin kaupallisin ehdoin ja jos nämä yritykset eivät ole johtaneet tuloksiin kohtuullisessa ajassa. Komissio voi kuitenkin poiketa tämän edellytyksen soveltamisesta 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Tällaisissa tapauksissa oikeuden haltijalle ilmoitetaan asiasta niin nopeasti kuin mahdollista.

6. Soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä menettelyt, joita on noudatettava tässä artiklassa säädettyjen periaatteiden soveltamiseksi, määritellään täytäntöönpanoasetuksessa.

22 artikla

Pakkolupiin sovellettavat ehdot

1. Kun hyödyntämistä koskeva pakkolupa myönnetään 21 artiklan soveltamiseksi, komissio täsmentää, mitkä käyttötyypit se kattaa, sekä noudatettavat ehdot. Tässä sovelletaan seuraavia ehtoja:

- a) Hyödyntämisoikeuden kattavuus ja kesto rajoitetaan siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.
- b) Hyödyntämistä ei tehdä yksinoikeudella.
- c) Hyödyntämisoikeutta ei voi luovuttaa muutoin kuin yrityksen tai liikkeen osan mukana, jonka hallussa kyseinen oikeus on.
- d) Hyödyntäminen on sallittua pääasiassa yhteisön sisämarkkinoiden tuotannon tarkoituksiin, lukuun ottamatta tilanteita, joissa oikeudenkäynti- tai hallintomenettelyssä kilpailunvastaiseksi todettua menettelytapaa on korjattava.
- e) Komissio voi perustellun hakemuksen perusteella tehdä päätöksen luvan päättymisestä sillä edellytyksellä, että niiden henkilöiden, joille lupa on myönnetty, edut suojataan asianmukaisella tavalla, jos ja kun olosuhteet, jotka ovat vaikuttaneet tilanteen syntymiseen, ovat muuttuneet eivätkä ne oletettavasti toistu.

f) Luvanhaltijan on maksettava oikeudenhaltijalle kohtuullinen palkkio, joka vahvistetaan ottaen huomioon luvan taloudellinen arvo sekä mahdollinen tarve korjata kilpailunvastaiseksi todettua menettelytapaa.

g) Silloin, kun on annettu riippuvuussuhteessa olevaa patenttia tai kasvinjalostajan oikeutta koskeva pakkolupa, ensimmäiseen patenttiin liittyvä hyödyntämisoikeus on luovuttamaton, ellei jälkimmäistä patenttia tai kasvinjalostajan oikeutta myös luovuteta.

2. Jäsenvaltiot eivät voi myöntää yhteisöpatenttia koskevia pakkolupia.

23 artikla

Oikeusvaikutukset suhteessa kolmansiin

1. Edellä 16–22 artiklassa tarkoitetuilla yhteisöpatenttia koskevilla oikeustoimilla on oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin kaikissa jäsenvaltioissa vasta, kun ne on merkitty yhteisöpatenttirekisteriin. Tällaisella toimella on kuitenkin ennen merkintää oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, jotka ovat saaneet oikeuden patenttiin tämän toimen jälkeen, mutta jotka tiesivät siitä saadessaan nämä oikeudet.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta sellaiseen henkilöön, joka saa yhteisöpatentin tai oikeuden yhteisöpatenttiin koko yrityksen siirtämisen tai muun yleisseurannon kautta.

24 artikla

Yhteisöpatenttia koskeva hakemus omistuksen kohteena

1. Edellä 14–19 artiklaa ja 21 artiklan 3–6 kohtaa sekä 22 artiklaa sovelletaan myös yhteisöpatenttia koskevaan hakemukseen.

2. Oikeudet, jotka kolmas osapuoli on saanut 1 kohdassa tarkoitetun yhteisöpatenttia koskevan hakemuksen perusteella, pysyvät voimassa tästä hakemuksesta myönnetyn yhteisöpatentin perusteella.

III LUKU

YHTEISÖPATENTIN VOIMASSAPITÄMINEN, RAUKEAMINEN JA MITÄTTÖMYYS

1 JAKSO

VOIMASSAPITÄMINEN JA RAUKEAMINEN

25 artikla

Vuosimaksut

1. Vuosimaksut on suoritettava 60 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti virastolle yhteisöpatenttien

pitämiseksi voimassa. Maksut suoritetaan sitä vuotta seuraavista vuosista, jonka aikana patentin myöntämispäätös julkaistaan 57 artiklassa tarkoitetussa yhteisöpatenttilehdessä.

2. Jos vuosimaksua ei ole suoritettu eräpäivään mennessä, voidaan maksu suorittaa kuuden kuukauden kuluessa eräntymispäivästä edellyttäen, että samanaikaisesti suoritetaan lisämaksu.

3. Jos yhteisöpatentin vuosimaksu erääntyy kahden kuukauden kuluessa yhteisöpatentin myöntämispäätöksen julkaisupäivästä, mainittua vuosimaksua pidetään asianmukaisesti suoritettuna, edellyttäen, että se maksetaan 2 kohdassa mainitussa määräajassa. Tässä tapauksessa ei peritä lisämaksuja.

26 artikla

Luopuminen

1. Yhteisöpatentista voi luopua ainoastaan kokonaan.

2. Patentinhaltijan on ilmoitettava luopumisesta kirjallisesti virastolle. Luopuminen tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun se on merkitty yhteisöpatenttirekisteriin.

3. Luopuminen merkitään yhteisöpatenttirekisteriin ainoastaan sen henkilön suostumuksella, joka on rekisteriin merkityn esineoikeuden haltija tai jonka nimissä merkintä on tehty 5 artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan. Jos rekisteriin on merkitty käyttö lupa, luopuminen merkitään rekisteriin ainoastaan, jos patentinhaltijahaltija todistaa, että hän on ilmoittanut käyttöluvan haltijalle aikomuksestaan luopua patentista; merkintä tehdään 59 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädetyn määräajan päätyttyä.

27 artikla

Raukeaminen

1. Yhteisöpatentti raukeaa:

a) 20 vuoden kuluttua patenttihakemuksen tekemispäivästä;

b) jos patentinhaltija luopuu patentista 26 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti;

c) jos vuosimaksua tai mahdollisia lisämaksuja ei ole suoritettu määräajassa.

2. Yhteisöpatentin raukeaminen, joka johtuu vuosimaksun tai mahdollisten lisämaksujen määräajassa suorittamatta jättämisestä, katsotaan tapahtuvan vuosimaksun erääntyessä.

2 JAKSO

YHTEISÖPATENTIN MITÄTTÖMYYS

28 artikla

Mitättömyysperusteet

1. Yhteisöpatentti voidaan julistaa mitättömäksi ainoastaan seuraavin perustein:
 - a) Patentin kohde ei ole patentoitavissa Münchenin yleissopimuksen 52–57 artiklan mukaisesti.
 - b) Keksintö ei käy niin selvästi ja täydellisesti ilmi patentista, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä.
 - c) Patentin kohde käsittää sellaista, mikä ei käy ilmi tehdystä patenttihakemuksesta, tai patentti on myönnetty jaetun hakemuksen tai Münchenin yleissopimuksen 61 artiklan mukaisesti tehdyn uuden patenttihakemuksen perusteella ja käsittää sellaista, mikä ei ole käynyt ilmi alun perin tehdystä hakemuksesta.
 - d) Patenttiin kuuluvaa patenttisuojaa on laajennettu.
 - e) Patentinhaltija ei ole tämän asetuksen 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan oikeutettu patenttiin.
 - f) Patentin kohde ei ole uusi verrattuna sellaisen kansallista patenttia koskevan hakemuksen tai sellaisen kansallisen patentin sisältöön, jota on pidetty jäsenvaltiossa yleisön saatavana yhteisöpatentin hakemispäivästä tai sitä myöhemmästä ajankohdasta alkaen, tai jos etuoikeutta on vaadittu, yhteisöpatentin etuoikeuspäivästä alkaen, ja jonka hakemispäivä tai etuoikeuspäivä on edellä tarkoitettua päivää aiempi ajankohta.
2. Jos mitättömyysperusteet koskevat ainoastaan osaa patentista, mitättömäksi julistaminen tehdään rajoituksena, joka koskee patentin kyseistä osaa. Rajoitus voidaan toteuttaa muuttamalla patenttivaatimuksia, selitystä tai piirustuksia.

29 artikla

Mitättömyyden vaikutukset

1. Yhteisöpatentilla ei katsota alunperin olleen tämän asetuksen mukaisia vaikutuksia siltä osin kuin patentti on julistettu mitättömäksi kokonaan tai osittain.
2. Patentin takautuva mitättömäksi julistaminen ei vaikuta:
 - a) loukkausta koskeviin päätöksiin, jotka ovat saaneet lainvoiman ja jotka on pantu täytäntöön ennen mitättömyyspäätöstä,
 - b) mitättömyyspäätöstä tehtyihin sopimuksiin siltä osin kuin ne on pantu täytäntöön ennen kyseistä päätöstä. Sopimuksen perusteella suoritettujen maksujen palauttamista voidaan

kuitenkin, silloin kun se on olosuhteiden mukaan perusteltua, vaatia kohtuullisuuden perusteella.

IV LUKU

TOIMIVALTA JA MENETTELY YHTEISÖPATENTTIA KOSKEVISSA KANTEISSA

1 JAKSO

YHTEISÖPATENTIN VOIMASSAOLOA, LOUKKAUSTA JA KÄYTTÖÄ KOSKEVAT KANTEET

30 artikla

Yhteisöpatenttia koskevat kanteet ja vaatimukset – Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen yksinomainen toimivalta

1. Yhteisöpatentti voi olla seuraavien kanteiden ja vaatimusten kohteena: mitättömyyskanne, loukkauskanne, kanne sen vahvistamiseksi, että loukkausta ei ole tapahtunut, patentin käyttöä tai patentin aiempaan käyttöön perustuvaa oikeutta koskeva kanne sekä hakemus patentin rajoittamiseksi, mitättömyyttä koskeva vastakanne tai hakemus raukeamisen vahvistamiseksi. Lisäksi yhteisöpatentti voi olla vahingonkorvauskanteiden tai -vaatimusten kohteena.
2. Yhteisöpatentti ei voi olla loukkauksen uhkaa koskevan kanteen kohteena.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut kanteet ja vaatimukset kuuluvat yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen yksinomaisen toimivallan piiriin. Ne pannaan ensimmäisessä asteessa vireille mainitun tuomioistuimen ensimmäisen asteen jaostossa.
4. Sen estämättä, mitä perustamissopimuksessa määrätään ja tässä asetuksessa säädetään, 1 kohdassa tarkoitettuja kanteita ja vaatimuksia koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt sekä annettaviin päätöksiin sovellettavat säännöt vahvistetaan yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen perussäännössä tai työjärjestyksessä.

31 artikla

Mitättömyyskanne

1. Yhteisöpatenttia koskeva mitättömyyskanne voi perustua ainoastaan 28 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin mitättömyysperusteisiin.
2. Kuka tahansa voi panna vireille mitättömyyskanteen; kuitenkin 28 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua tapauksessa kanteen voi panna vireille ainoastaan henkilö, jolla on oikeus olla merkittynä yhteisöpatenttirekisteriin patentinhaltijana, tai ne henkilöt yhdessä, joilla on oikeus olla merkittynä rekisteriin patentin yhteishaltijoina 5 artiklan mukaisesti.
3. Kanne voidaan panna vireille, vaikka sitä koskeva väite voidaan vielä esittää tai vaikka sitä koskeva väitemenettely olisi vireillä virastossa.

4. Kanne voidaan panna vireille, vaikka yhteisöpatentti olisi rauennut.

32 artikla

Mitättömyyttä koskeva vastakanne

1. Yhteisöpatentin mitättömyyttä koskeva vastakanne voi perustua ainoastaan 28 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin mitättömyysperusteisiin.

2. Jos vastakanne esitetään sellaisen riidan yhteydessä, jossa patentinhaltija ei ole jo osapuolena, tälle on ilmoitettava asiasta ja tämä voi olla väliintulijana riidassa.

33 artikla

Loukkauskanne

1. Loukkauskanne voi perustua ainoastaan 7, 8 ja 19 artiklassa tarkoitettuihin seikkoihin.

2. Loukkauskanteen voi panna vireille patentinhaltija. Sopimukseen perustuvan käyttöluvan haltija voi, ellei sopimuksessa toisin määrätä, panna vireille loukkauskanteen ainoastaan patentinhaltijan suostumuksella. Kyseisen kanteen voi kuitenkin panna vireille yksinoikeuskäyttöluvan, käyttöluvavalmiuteen perustuvan käyttöluvan tai pakkoluvan edunsaaja, jos patentinhaltija ei virallisen ilmoituksen saatuaan itse ryhdy toimiin.

3. Patentinhaltija voi olla väliintulijana loukkausta käsittelevässä oikeudenkäynnissä, jonka käyttöluvan haltija on pannut vireille 2 kohdan nojalla.

4. Käyttöluvan haltija voi olla väliintulijana patentinhaltijan 2 kohdan mukaisesti vireille panemassa loukkausta käsittelevässä oikeudenkäynnissä saadakseen korvausta kärsimilleen vahingoille.

34 artikla

Kanne sen vahvistamiseksi, että loukkausta ei ole tapahtunut

1. Kuka tahansa voi panna vireille kanteen patentinhaltijaa tai yksinoikeuskäyttöluvan edunsaajaa vastaan sen vahvistamiseksi, että taloudellinen toiminta, jota hän harjoittaa tai jota varten hän on tehnyt tosiasiallisia valmisteluja tai jonka harjoittamisen hän aikoo aloittaa, ei loukkaa 7, 8 ja 19 artiklassa tarkoitettuja oikeuksia.

2. Yhteisöpatentin pätevyyttä ei voi kiistää kanteella sen vahvistamiseksi, että loukkausta ei ole tapahtunut.

35 artikla

Kanne keksinnön käyttämisestä ennen patentin myöntämistä

Kanteen keksinnön käyttämisestä 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ajanjakson kuluessa voi panna vireille patentinhakija tai -haltija. Yksinoikeuskäyttöluvan haltija voi kuitenkin panna vi-

reille kyseisen kanteen, jos patentinhaltija ei virallisen ilmoituksen saatuaan itse ryhdy toimiin.

36 artikla

Kanne keksinnön aiempaan käyttöön perustuvasta oikeudesta

Kanteen, joka koskee 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua keksinnön aiempaan käyttöön perustuvaa oikeutta, voi panna vireille aiempi käyttäjä tai henkilö, jolle kyseinen käyttäjä on luovuttanut oikeutensa mainitun artiklan 2 kohdan mukaisesti, vahvistaakseen oikeuden asianomaisen keksinnön käyttöön.

37 artikla

Hakemus patentin rajoittamiseksi

1. Yhteisöpatenttia voidaan rajoittaa patentinhaltijan hakemuksesta muuttamalla patenttivaatimuksia, selitystä tai piirustuksia.

2. Hakemusta ei voi esittää niin kauan kuin väitteen esittäminen on mahdollista tai niin kauan kuin väite- tai mitättömyysmenettely on vireillä.

3. Hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi ainoastaan sen henkilön suostumuksella, joka on rekisteriin merkityn esineoikeuden edunsaaja tai jonka nimissä merkintä on tehty 5 artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan. Jos rekisteriin on merkitty käyttölupa, hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi ainoastaan, jos patentinhaltija esittää todisteet käyttöluvan haltijan suostumuksesta, tai kolmen kuukauden määräajan kuluttua, jonka katsotaan alkavan siitä ajankohdasta, jolloin patentinhaltija todistaa ilmoittaneensa käyttöluvan haltijalle aikomuksestaan rajoittaa patenttia.

4. Jos yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimien katsoo menettelyn päätyttyä, että patentinhaltijan muutokset huomioon ottaen 28 artiklassa tarkoitettujen mitättömyysperusteet eivät estä yhteisöpatentin voimassaolon jatkamista, se tekee rajoittamispäätöksen tällä perusteella. Jos tuomioistuin katsoo, että muutokset eivät ole hyväksyttäviä, se hylkää hakemuksen.

38 artikla

Hakemus raukeamisen vahvistamiseksi

Kuka tahansa voi esittää hakemuksen yhteisöpatentin raukeamisen vahvistamiseksi 27 artiklassa tarkoitetuilla perusteilla.

39 artikla

Muutoksenhaku

1. Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen ensimmäisen asteen jaoston antamiin päätöksiin menettelyissä, jotka on pantu vireille tässä jaksossa tarkoitettujen kanteiden ja vaatimusten johdosta, voi hakea muutosta saman tuomioistuimen muutoksenhakujaostolta.

2. Muutoksenhaku on pantava vireille muutoksenhakujaostossa kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta immateriaalioikeustuomioistuimen perussäännön mukaisesti.

3. Muutoksenhakujaosto on toimivaltainen ratkaisemaan sekä tosiseikkoja että oikeutta koskevia asioita sekä kumoamaan riitautetun päätöksen ja muuttamaan sitä.

4. Muutoksenhaun voi panna vireille kuka tahansa immateriaalioikeustuomioistuimen oikeudenkäynnin osapuoli, jolle tuomioistuimen päätös on vastainen.

5. Muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus. Ensimmäisen asteen jaosto voi kuitenkin julistaa päätöksensä täytäntöönpanokelpoiseksi ja liittää siihen tarvittaessa suojakeinoja.

40 artikla

Komission oikeudenkäyntikelpoisuus

1. Komissio voi yhteisön edun niin vaatiessa panna vireille yhteisöpatenttia koskevan mitättömyyskanteen yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimessa.

2. Komissio voi myös 1 kohdassa tarkoitettu edellytys olla väliintulijana kaikissa immateriaalioikeustuomioistuimessa käytävissä oikeudenkäynneissä.

41 artikla

Toimivallan laajuus

Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin on toimivaltainen käsittelemään 33–36 artiklassa tarkoitettujen kanteiden osalta tekoja ja toimintoja, jotka ovat tapahtuneet osassa aluetta tai avaruutta, johon tätä asetusta sovelletaan, tai kaikilla näillä alueilla.

42 artikla

Väliaikaiset tai suojoitoimenpiteet

Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin voi toteuttaa väliaikaisia tai suojoitoimenpiteitä perussääntönsä mukaisesti.

43 artikla

Seuraamukset

Jos yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin toteaa 33 artiklassa tarkoitettujen kanteiden yhteydessä, että vastaaja on loukannut yhteisöpatenttia, se voi antaa seuraavat määräykset:

a) määräys, jolla vastaajaa kielletään jatkamasta loukkaustoimia,

b) määräys takavarikoida loukkaavat tuotteet,

c) määräys takavarikoida tavarat, materiaalit ja välineet, joita on käytetty suojatun keksinnön toteuttamiseen ja joita on toimitettu tai tarjottu toimitettavaksi 8 artiklassa tarkoitettu edellytyksin,

d) muut määräykset, joilla asetetaan olosuhteisiin soveltuvia seuraamuksia tai joilla taataan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen määräysten noudattaminen.

44 artikla

Vahingonkorvauskanteet tai -vaatimukset

1. Yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin on toimivaltainen määräämään vahingonkorvausten suorittamisesta 31–36 artiklassa tarkoitetuista toimista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi.

2. Asianmukaisen vahingonkorvauksen vahvistamisessa yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin ottaa huomioon kaikki merkitykselliset seikat, kuten loukkauksesta kärsineelle aiheutuneet taloudelliset seuraukset ja osapuolten käyttäytyminen ja toimiminen vilpittömässä tai vilpillisessä mielessä. Vahingonkorvaus ei ole rangaistuksen luonteinen.

3. Edellä 2 kohdassa oletetaan, kunnes toisin todistetaan, että mahdollinen patentinloukkaaja, jolla on kotipaikka jäsenvaltiossa, jonka virallinen kieli ja samalla myös yhteisön virallinen kieli, ei ole se kieli, jolla patentti myönnetty, tai sen käännöksen kieli, jota pidetään yleisön saatavana 58 artiklan mukaisesti, ei ole tiennyt eikä tällä ole ollut aiheellisia perusteita tietää loukanneensa patenttia. Tässä tilanteessa loukkausta koskeva vahingonkorvaus maksetaan ainoastaan ajanjaksolta, joka alkaa siitä ajankohdasta, kun patentin käännös on annettu mahdolliselle patentinloukkaajalle tiedoksi sen jäsenvaltion virallisella kielellä, jossa tällä on kotipaikka.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettussa jäsenvaltiossa on kaksi virallista kieltä tai sitä useampia virallisia kieliä, jotka ovat myös yhteisön virallisia kieliä, patentinloukkaajalla on oikeus saada patentti tiedoksi sillä kielellä näistä kielistä, jota hän osaa.

45 artikla

Vanhentumisaika

Tässä jaksossa tarkoitettujen kanteiden, jotka koskevat käyttöä, aiempaan käyttöön perustuvaa oikeutta, loukkausta ja vahingonkorvausta, vanhentumisaika on viisi vuotta siitä ajankohdasta, jona kanteeseen johtaneet tosiseikat ovat tulleet ilmi, tai jos kantaja ei ole ollut tietoinen tosiseikoista niiden ilmitulon ajankohtana, siitä ajankohdasta, jolloin kantaja on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää niistä.

2 JAKSO

TOIMIVALTA JA MENETTELY YHTEISÖPATENTTIA KOSKEVISSA MUISSA KANTEISSA

46 artikla

Kansallisten tuomioistuinten toimivalta

Jäsenvaltioiden kansalliset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään yhteisöpatenttia koskevia kanteita, jotka eivät kuulu yhteisöjen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan perustamissopimuksen nojalla eivätkä yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan IV luvun 1 jakson säännösten nojalla.

47 artikla

Täytäntöönpanoa koskevan Brysselin yleissopimuksen soveltaminen

Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, kansallisissa tuomioistuimissa vireille pantuihin kanteisiin sekä niiden johdosta annettuihin päätöksiin sovelletaan tuomioistuinten toimivallasta ja tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 ⁽¹⁾ Brysselissä tehtyä yleissopimusta.

48 artikla

Kanteet, jotka koskevat oikeutta patenttiin työnantajan ja työntekijän välillä

1. Poiketen siitä, mitä 47 artiklan nojalla sovellettavissa säännöksissä säädetään, kanteita, jotka koskevat oikeutta patenttiin työnantajan ja työntekijän välillä, ovat toimivaltaisia käsittelemään ainoastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jonka säädösten mukaan oikeus yhteisöpatenttiin määritellään 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Tuomioistuinten toimivaltaa koskeva sopimus on voimassa ainoastaan, jos se on tehty erimielisyyden syntymisen jälkeen ja jos sen mukaisesti työntekijä voi saattaa asian muiden tuomioistuinten käsiteltäväksi kuin 1 kohdan soveltamisesta johtuvan tuomioistuimen.

49 artikla

Yhteisöpatentin pakkotäytäntöönpanoa koskevat kanteet

Poiketen siitä, mitä 47 artiklan nojalla sovellettavissa säännöksissä säädetään, 14 artiklan mukaisesti määritetyn jäsenvaltion tuomioistuimilla ja viranomaisilla on yksinomainen toimivalta pakkotäytäntöönpanomenettelyyn liittyvissä asioissa.

50 artikla

Toimivaltaa koskevat täydentävät säännökset

1. Jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimet ovat toimivaltaisia 47 artiklan mukaisesti, kanteet käsitellään tuomioistuimissa, jotka

olisivat alueellisesti ja asiallisesti toimivaltaisia, jos kyseessä olisi asianomaisessa valtiossa myönnettyjä patentteja koskevat kanteet.

2. Jos 47 ja 48 artiklan ja tämän artiklan 1 kohdan nojalla mikään tuomioistuin ei ole toimivaltainen ratkaisemaan yhteisöpatenttia koskevaa kannetta, tämä kanne voidaan käsitellä sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa Euroopan patenttijärjestöllä on kotipaikka.

51 artikla

Kansallisen tuomioistuimen velvollisuudet

1. Kansallisen tuomioistuimen, jossa pannaan vireille 30 artiklassa tarkoitettu kanne tai vaatimus, on ilmoitettava omasta aloitteestaan, ettei se ole toimivaltainen.

2. Kansallisen tuomioistuimen, jossa pannaan vireille muu kuin 30 artiklassa tarkoitettu yhteisöpatenttia koskeva kanne, on pidettävä patenttia pätevänä, ellei yhteisön immateriaalioikeustuomioistuin ole todennut patenttia pätemättömäksi lainvoimaisella päätöksellä.

3. Kansallisen tuomioistuimen, jossa pannaan vireille muu kuin 30 artiklassa tarkoitettu yhteisöpatenttia koskeva kanne, on lykättävä asian käsittelyä, jos se pitää 30 artiklassa tarkoitettua kannetta tai vaatimusta koskevaa päätöstä edellytyksenä tuomion antamiselle. Asian käsittelyä lykätään joko osapuolten kuulemisen jälkeen tuomioistuimen omasta aloitteesta, jos 30 artiklassa tarkoitettu kanne tai vaatimus on pantu vireille yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimessa, tai toisen osapuolen pyynnöstä ja muiden osapuolten kuulemisen jälkeen, jos asiaa ei ole vielä pantu vireille yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimessa. Viimeksi mainitussa tapauksessa kansallinen tuomioistuin kehottaa osapuolia saattamaan asian yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen käsiteltäväksi asettamassaan määräajassa. Jos asiaa ei saateta yhteisön immateriaalioikeustuomioistuimen käsiteltäväksi kyseisessä määräajassa, asian käsittelyä jatketaan kansallisessa tuomioistuimessa.

52 artikla

Sovellettava prosessioikeus

Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, kansallinen tuomioistuin soveltaa sen jäsenvaltion kansallista patenttia koskeviin samantyyppisiin kanteisiin sovellettavia menettelysääntöjä, jonka alueella kyseinen tuomioistuin sijaitsee.

3 JAKSO

VÄLIMIESMENETTELY

53 artikla

Välimiesmenettely

Tuomioistuinten toimivaltuuksia ja menettelyä koskevat tämän luvun säännökset eivät rajoita jäsenvaltioissa voimassa olevien välimiesmenettelyä koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista. Yhteisöpatenttia ei voi kuitenkaan välimiesmenettelyssä julistaa mitättömäksi tai pätemättömäksi.

⁽¹⁾ EYVL C 27, 26.1.1998, s. 3.

V LUKU

VAIKUTUS KANSALLISEEN OIKEUTEEN

54 artikla

Päällekkäisen suojan kielto

1. Jos jäsenvaltiossa myönnetyn kansallisen patentin kohdeena on keksintö, jonka käsittävä yhteisöpatentti on myönnetty samalle keksijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, ja näille patenteille on haettu suojaa samana päivänä tai, jos etuoikeutta on vaadittu, samana etuoikeuspäivänä, siltä osin kuin kansallinen patentti kattaa saman keksinnön kuin yhteisöpatentti, kyseisen kansallisen patentin vaikutus lakkaa päivänä, jona:

a) asetettu määräaika väitteen tekemiseksi päätöstä vastaan, jolla virasto on myöntänyt yhteisöpatentin, umpeutuu eikä määräajassa ole esitetty yhtään väitettä,

b) väitemenettely on päätetty siten, että yhteisöpatentti pysyy voimassa

tai

c) kansallinen patentti on myönnetty, jos tämä päivä on tapauksen mukaan a tai b alakohdassa tarkoitetun päivän jälkeinen ajankohta.

2. Yhteisöpatentin myöhempi raukeaminen tai mitätöinti ei vaikuta 1 kohdan säännöksiin.

3. Kukin jäsenvaltio voi vahvistaa menettelyn, jonka mukaisesti todetaan, että kansallisen patentin vaikutus lakkaa kokonaan tai mahdollisesti osittain. Lisäksi jäsenvaltio voi päättää, että kansallisella patentilla ei ole ollut alusta alkaen vaikutusta.

4. Yhteisöpatentin tai yhteisöpatenttia koskevan hakemuksen ja kansallisen patentin tai kansallista patenttia koskevan hakemuksen päällekkäinen suoja on voimassa 1 kohdassa tarkoitettuun ajankohtaan asti.

55 artikla

Kansalliset hyödyllisyysmallit ja hyödyllisyysmallitodistukset

Edellä 54 artiklaa sovelletaan hyödyllisyysmalleihin ja hyödyllisyysmallitodistuksiin sekä hyödyllisyysmalleja ja hyödyllisyysmallitodistuksia koskeviin hakemuksiin jäsenvaltioissa, joiden lainsäädännössä on niitä koskevia säännöksiä.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

56 artikla

Yhteisöpatenttirekisteri

Virasto pitää yhteisöpatenttirekisteriä, joka sisältää ne tiedot, joiden rekisteröimisestä säädetään tässä asetuksessa. Rekisteri on julkinen.

57 artikla

Yhteisöpatenttilehti

Virasto julkaisee säännöllisesti yhteisöpatenttilehteä. Se sisältää yhteisöpatenttirekisteriin tehty merkinnot sekä kaikki muut tiedot, joiden julkaisemisesta säädetään tässä asetuksessa tai täytäntöönpanoasetuksessa.

58 artikla

Vapaaehtoiset käännökset

Patentinhaltijalla on mahdollisuus tuottaa ja tallettaa virastoon käännös patentistaan useammilla tai kaikilla jäsenvaltioiden virallisilla kielillä, jotka ovat yhteisön virallisia kieliä. Viraston pitää näitä käännöksiä yleisön saatavilla.

59 artikla

Täytäntöönpanoasetus

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohdalliset säännöt vahvistetaan täytäntöönpanoasetuksessa.

2. Täytäntöönpanoasetus hyväksytään ja sitä muutetaan 61 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen.

60 artikla

Maksuja koskeva täytäntöönpanoasetus

1. Maksuja koskevassa täytäntöönpanoasetuksessa vahvistetaan voimassapitua koskevat vuosimaksut, lisämaksut mukaan lukien, sekä maksujen suuruus ja niiden perimistapa.

2. Maksuja koskeva täytäntöönpanoasetus hyväksytään ja sitä muutetaan 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

61 artikla

Komitean perustaminen ja täytäntöönpanoasetusten hyväksymismenettelyn vahvistaminen

1. Komissiota avustaa yhteisöpatenttiasetuksen maksujen ja täytäntöönpanosääntöjen komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 artiklan 3 kohta.

3. Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa säädetty määräaika on kolme kuukautta.

62 artikla

Tämän asetuksen täytäntöönpanoa koskeva kertomus

Komissio julkaisee tämän asetuksen täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen viiden vuoden välein tämän asetuksen voimaantulosta. Kertomuksessa on erityisesti annettava selvitys yhteisöpatentin saamisesta ja voimassapitämisestä aiheutuvien kustannusten vaikutuksista sekä patenttien loukkausta ja pätevyyttä koskevien riitojen ratkaisujärjestelmän vaikutuksista.

63 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Yhteisöpatenttia voi hakea virastolle tehtävällä hakemuksella siitä päivästä alkaen, joka vahvistetaan komission päätöksessä 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.